Csongrád 1912. XXII évfolyam 33 szám. Julius 28

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illetőközlemények, előfizetési és hirdetésidijak küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési dij: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 ko
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

A munkáskérdés.

Ártatlannak nyugodtnak látszó kráter fenekén forr, háborog, zavarog a föld méhe. Mégis mindenki halad a maga utján és a többnyire békésen nyüzsgő embertömeget látván, azt hinnéd: a sors változatos hullámzásai közepette szokott medrében folyik az emberi kéz észvezette munkája, a villámgyorsasággal kattogó gépek egyhangu zakatolása. Csodás szerencséje az emberi természetnek, hogy lebecsüljük a veszélyeket, melyek lépten-nyomon érhetnek. Tán a szokás hatalma, tán a minden emberben többé-kevésbbé meglevő fatalizmus az okai, hogy a felszint, a látszatot elfogadjuk valónak, a kihült, csendes krátert aggodalom nélkül nézzük s nem gondolunk a föld tüzes mélyéből hatalmas, elemi erővel kitörni készülő evulucióra.

Aki gondolkozva nézi mai társadalmunk berendezését, annak menten szemébe ötlik számos viszszássága. E visszásságok egy része erkölcsi, s orvoslásuk ethikai eszközökkel volna elérhető. A társadalmi kérdésekkel foglalkozóknak sok fejtörést okoz, miképp lehetne elérni, hogy az emberiség közelebb jutna az erényességhez és levetné mindama félszegségeket melyek elkorcsositják társadalmunkat. Szép kivánság, ám ki hiszi el hogy lesz valaha oly társadalom melynek minden egyes tagja jóravaló és becsületes? Mindazonáltal ezen a téren megfelelő hit-és népoktatással és jó törvényekkel nagy eredményeket lehet elérni amennyiben ezek segitségével a büntények számát jelentékenyen apasztani lehet.

A modern élet szükségparancsolta tulpráktikus felfogásai mellett ilyen abszolut eredményeket anyagi téren kevésbbé lehet elérni. Mert jóllehet egy-egy nemzet akár mezőgazdasága, akár ipara vagy kereskedelme akár pedig szerencsés konstellácziók révén előnyösebb helyzetet csikarhat ki magának, a civilizált emberiség összessége általában nyög — és bizonyára még soká nyögni fog — a megélhetési nehézségek sulya alatt. Mindig eltekintve a kiváltságos helyzetekben levőktől, kikre az általánosság elve nem alkalmazható, azt látjuk minden vonalon, hogy a sok emberi élet egymásbakapcsolása nélkülözi az összhangot. Abszolut igazságosság itt nincs, a mai viszonyok között nem is képzelhető. Az ember vagy többet vagy kevesebbet kap azért, amit nyujt, mint amenyi joggal megilletné.

Különösen nagy az aránytalanság a kézi munkánál. Minthogy a munka éltető ereje a társadalomnak, méltán jogot formálhat arra, hogy minden másnál többre becsüljék. Aki keze munkájával segiti a társadalmat a megélhetésre, nemcsak tiszteletet érdemel, de megérdemelné bizonyára azt is, hogy maga is gondtalanul megélhessen. Hogy nincs ugy, arról nem — mint a szocialisták állitják — a nagytőkések tehetnek. Legalább nem mindig, sőt ma már — amikor a munkások szervezkedése oly erős, hogy majdnem mindenkor sikeresen érvényesithetik követeléseiket — alig létezik erre példa.

Rendjén van, hogy a munkás megkapja megfelelő bérét s rossz ember, aki ezt tőle megvonni kivánja. Am azért a munkások legnagyobb részének helyzete ma is olyan, hogy csak tengődnek, szükölködnek, sőt nyomorognak is. Hiába erős a szakszervezetök, hiába folytatnak bérharcokat, a nagytőke a sárga földig lehurcolt nagytőke nem teljesiti jogos kivánságait, mert — ismét leszámitva a kevés kivételt — nem teljesitheti. A nagy tőke, mely munkásokat foglalkoztat, maga is dolgozik s megkivánja a munkája bérét. A rideg mathematika igazsága az az igazság, melyet a munkabérek megszabásánál szemmel kell tartania. Amikor a mathematikai igazság vétót kiált, megszünik a humanitás, s nem lehet kivánni, hogy valaki ipart csak azért folytasson, hogy helyettesitse a jótékony intézetek filantróp feladatát és anyagilag saját állandó kárára — segélyezze a nála alkalmazásban levő embereket.

TARCA

Egy tolvajcsiny.

Jancsi barátom- mesélte el egy vén gyakorolt betörő a vizsgálóbirónak - kitünő betörést szimatolt ki, de nem volt képes egymaga végrehajtani, mert nem oly ügyes lakatos, min én vagyok. Egy a fováros közelében levő vidéki bankról volt szó. Igazgatója gazdag, s rajta kivül csak egy Kovács nevü pénztáros és egy szolga állt a banknál alkalmazásban. Este korán zártak. A kis vidéki helységben csak egy éjjeli őr volt, egy öreg legény, ki éjjel körüljárt az utcákon, ha véletlenül el nem aludt s az őrködésröl meg nem feledkezett. Az ósdi pénzszekrényt könnyen nyithatónak tartottuk; Jancsi még csak tüzmentesnek se, legkevésbbé a betörésnek ellentállónak vélte. Az irodahelyiség ajtaján közönséges biztonsági lakat lógott, amelyről Jancsinak rég volt már viaszlenyomata; a hozzávaló álkulcsot is elkészitette és kipróbálta már. Egyik este végre akartuk hajtani tervünket, mert Jancsi kipuhatolta, hogy az igazgató aznap a fővárosba utazott.

Amikor alkonyodott, a csunya időjárás miatt alig lehetett valakit látni az utczán! korán fogtunk tehát a munkához. Jancsi künn állt őrt! a bankirodával szemben rejtőzött el, s az éjjeli bakter közeledte esetén macskanyávogást kellett utánoznia, amihez pompásan értett.

Én bementem a helyiségbe, bezártam magam után az ajtót és kézi lámpám fényénél megkiséreltem a pénzszekrényt kinyitni. Alig dolgoztam öt perczig, amikor hallom, hogy valaki kizárja az ajtót és belép. Szörnyen megijedtem! Már a kezemen éreztem a bilincseket, annyira meglepödtem, s éppen e meglepetés hatása alatt lámpásom teljes fényét az ajtó felé irányitottam. A belépő a bankigazgató volt.

Azt hittem, segélyért fog kiáltani, de az öreg ur szemeit rám meresztve csak ezt kérdezte: Kicsoda ön?

„S kicsoda ön?" kérdezém én viszont. Ha az ember valami kérdés által zavarba hozatik, legjobb ha viszont kérdez, ezáltal zavara elpalástolására időt nyer.

En a bankigazgató vagyok, mondá az igazgató, valami baja történt a zárnak?

Mint a villám cikázott át agyamban egy eszme.

Igenis uram, mondám sapkámat udvariasan emelve, Kovács ur nem tudta már kinyitni a zárat és elküldött, hogy javitsam ki.

S hol van Kovács ur?

Hazament, de mindjárt itt lesz. Addigra is bezárt ide.

Ugy, ugy-hát csak folytassa a munkáját. En is már rég észrevettem, hogy a zár nehezen jár. Mitől van ez?

Az ilyen zárt legalább egyszer évenkint rendesen meg kell olajozni, válaszoltam.

„Nos hát, dolgozzék csak!„

„Engedje meg" mondám s második jó eszmém támadt, csak nem folytathatom jelenlétében a munkát hiszen nem is ismerem. Azt mondja hogy a bankigazgató. S ha nem az? Várni fogok most a kinyitással mig Kovács ur eljön,

„Ez tetszik nekem" volt az öreg ur elégülten adott válasza, ön vigyázatos. De bebizonyitom önnek hogy tényleg a bankigazgató vagyok. Ime, leveleket vett elő zsebéből, itt vannak hozzám intézett levelek.

Van ugyan még egy másik igazság is, amelyre a munkások hivatkoznak. Követeljen a munkaadó többet a készitményért és juttassa a többletet, vagy jelentékeny részét a munkásnak. Igy aztán a munkaadó vállalatára nem fizet rá. Igaz, nagyon igaz, csak hogy, sajnos erre az igazságra meg a fogyasztó közönség fizet rá. Még pedig olyannyira, hogy — ha ez igy tovább tart — mint a vizbe merülő patkányok a hajó fedélzetére kell menekülnünk, oly hajóéra, mely elvisz messze, messzire — tengerentulra.

Erős, izmos közgazdaság — ez, csak ez kell a magyarnak. Jobb sora lészen akkor a munkásoknak is, kiket szivesen vigasztalnánk azzal, hogy amig meglesz, nyugodtan várjanak. Fajdalom, hiába vigasztalnók őt ezzel, azt mondják rá, hogy az egyszeri szamár is épp akkor adta ki páráját, mikor már legjobban értett a koplaláshoz.

Igy hát, ha folyik is a munka, a kedélyek mélyében csak tovább nyugtalankodik a forrongás, háborgás. S amikor — vajmi gyakran kitör a kráterből a tüzes láva, mind ráhull a közgazdasági életünkre, melyen hovatovább annyi sebet ejt, hogy pusztulással fenyegeti nemcsak közgazdaságunkat, hanem magukat a munkásokat is, kitéve utóbbiakat annak, hogy még kevés kenyeröktől meg legyenek fosztva.

Noha tehát őszintén óhajtjuk, hogy a munkások helyzetökön annyit javitsanak, amenynyit csak lehet, mégis kivánatosnak tartanók hogy — mielőtt felveszik a bérharcot — szorgosan megvizsgálnák kibirja-e iparuk és munkaadójuk azt a követelést, melyet velök szemben támasztanak. Mert bizony volt már rá elég eset, hogy nagy gyáraknak is csak azért kellett beszüntetniök üzemöket, mivel a munkások bérköveteléseit teljesiteni nem lehetett.

Konja Sándor altábornagy.

Mint a fővárosi lapok röviden jelzik: Konja Sándor cs. és kir. altábornagy v. b. t. t. a vaskorona- és Lipót rend lovagja e hó 24-én Kácsándon, Zemplén megyében, hirtelen elhunyt.

Hát tulajdonképen azt kérdezhetnék, hogy mi közünk nekünk és miért hozzuk Konja Sándor elhunytát gyászkeretben, holott a boldogult cs. és kir. altábornagy volt.

Erre a felelet az, hogy boldogult Konja Sándor altábornagy egyike volt azon idegen osztrák származásu katonáknak, aki itt nállunk Magyarországon minden izében, tettében és gondolkozásában magyarrá lett, a mellett, hogy igazi humánus nagyképzettségü közös hadseregbeli főtiszt volt.

Mint felsőbbhadiskolát végzett táborkari tisztet helyezték 1885-ben Szegedre, a 46 ik gyalogezredhez őrnagyi ranggal. Ott Kállay főispán unoka nővérével lépett házasságra, onnan egy izben a Csatár és Szivák választásnál egy zászlóalj élén ide Csongrádra küldték, hol majdnem egy hónapot töltöttek el. Ez idő alatt nem csak az intelligenciával; hanem a néppel is gyakran érintkezett és finom társadalmi müveltségével, előzékeny modorával kedveltté tette magát. Különösen lelkesedett a magyar zenéért és dallokért. Azután is: midőn az ezredhez vissza ment Szegedre, sokáig fentartotta a baráti viszonyt a csongrádi intelligenciával.

Hogy egyebet ne mondjunk, az idegen származásu törzstisztek közül az első volt, aki letette a magyar honpolgári esküt.

Bebizonyitotta, hogy mesebeszéd az mintha a közös hadseregben elosztrákosodnak a fiatal magyar tisztek: mert hiszen éppen azt láttuk, hogy a szegedi 46 ik gyalogezred két osztrák származásu törzstisztjéből lett szinmagyar érzelmü polgár. Ki ne emlékeznék még a mai középkoru nemzedék közül Szemenecz Emil századosra, ki osztrák létére szintén magyarrá vált. Igaz, hogy arra is tudunk példát: aki mint magyar elosztrákosodott, még pedig olyan, kinek édes atyja, mint igazi magyar ember törzstiszti rangot viselt ugyan csak a 46-ik gyalogezredben, de ennek is az oka egy ma is szájhősösködő, öblös hangu honatya volt, aki minden ok nélkül hazafiui érzelmeit vonta kétségbe éppen annak a tisztikarnak, kikből Konja Sándorok és Szemeneci Emilek kerültek ki.

Aki ösmeri Herczeg Ferenc Ocskay brigadérosát, hát nem fog csodálkozni azon, ha a vérig sértett önérzet, az alaptalan gyanusitás elkeseredetté teszi a legönérzetesebb magyar katonákat is.

Adja a magyarok Istene, hogy a közös hadseregben szolgáló tisztek között sok oly hasonló gondolkozásu egyén foglaljon el tiszti állást, mint *Konja Sandor* altábornagy!

Áldás es béke hamvaira!

UJDONSAGOK.

— **Személyi hirek** Vecsery Sándor dr vármegyei főügyész hat heti szabadságáról visszaérkezett és megkezdte hivatalos müködését. — Sólya Gyula városunk főjegyzője szabadságáról viszaérkezett, hivatalát pedig augusztus hó 1 én veszi át.

— **Eljegyzés.** Fái István gazdálkodó folyó hó 21-én jegyezte el Mészáros István iparos nevelt leányát Annuskát.

— **Hivatalvizsgálat.** Dr. Cicatricis Lajos vármegyénk főispánja e hó 25-én csütörtökön délelőtt hivatalos vizsgálatot tartott ugy a járási főszolgabirói hivatalnál, mint a község elöljáróságánál. Beható vizsgálat után meggyőződött, hogy a főszolgabirói hivatalnál kifogástalan az ügymenet. Eltekintve a községnél azt a diferenciát, mi a biró egy némely panaszos között felmerült, mit a főispán az ő tapintatos modorával sikeresen intézett el, másküláönben mindent rendben talált.

— **Esküvö.** Szokoly Jolánka polg. isk. tanitónő és Ábrahám István bankhivatalnok tegnap esküdtek egymásnak örökhüséget. Gratulálunk!

— **Szabadságon** Lapunk illustris munkatársa Dr Koncz Mihály kir. járásbiró folyó hó 22-én kezdte hat hétre terjedő szabadság idejét amely idő alatt Curry Richárd kir. járásbiró helyetesiti.

— **A biró lemondása** Mint értesülünk Hegyi Antal községi főbiró állásáról leköszönt de a főispán közbelépése folytán lemondását viszavonta, annál is inkáb mert Csongrádnak rendezett tanáccsá való átalakulása csak hónapok kérdése. A lemondásra bukrosi ügyek adtak okot, mert némely gazda még mindig azt hiszi, hogy az Csáki szalmája, ahol annyi jószágot tarthat, amennyit akar. Hegyi Antal távozását a birói székből csak sajnálni lehetett volna, mert eddigi biráskodása alatt megmutatta, hogy nem csak lelkesedni tud a közügyekért, hanem azt szakavatottsággal szolgálni is képes.

— **Veszedelmes vadorzók.** Az orvadászat olyan mérvben még sohasem dult, mint az idén. Dacára annak, hogy még tart az általános vadászati tilalom azért nyakra-főre egész társaságban hajtják és lövik a nyulat az orvvadászok, sőt ami eddig még itt sohasem történt a vadőrre fegyvert fognak és rá is lőnek. Igy a m. héten Faragó Antal képviselő ur tanyája mellett Nyilas Rókus vadőr egy orvvadászt üldözött: midőn egy kukoricás mellett elhaladt a kukorica táblából egy másik orvvadász rálőtt és a vadőrt meg is serétezte. A m. héten meg a nagyréten három valószinüleg szelevényi orvvadász fegyverrel támadták meg a vadőrt és lelövéssel fenyegették. Különösen dühösek Nyilas Rókus vadőrre, amennyiben az már igen sok orvvadászt jelentett fel és birságoltatott meg. Erre a körülményre felhivjuk a helybeli csendőrőrs figyelmét mert utóvégre a bandában garázdálkodó orvvadászokkal szemben egy ember képtelen helyt állni. Mert midőn a buzát learatták, esténként hallani lehet, mint pufognak az orvvadászok fegyverei mindenfelé a tanyák között.

— **Kolera.** A hét folyamán Mindszenten két kolera megbetegedés és halálozás történt. A kolera hivatalosan is megállapittatott s miután Mindszenten ujabb megbetegedés is történt, Csongrádon megalakult a járványügyi bizottság és a szükséges intézkedéseket haladéktalanul foganatositotta.

Ezeket irathatta, hogy félrevezethesse az embereket mondtam gyanakodva.

„Ez is igaz. Nos tehát akkor még jobban be kell bizonyitanom hogy nem vagyok betörő.“ Kinyitotta pénzes tárczáját és egy csomó bankjegyet szedett belőle elő.„ Betörő nem visz annyi pénzt magánál. Ma vettem fel a fővárosban és el akartam helyezni a pénzszekrényben, azért jöttem még ily késő este ide.„

„Ne tessék rosz néven venni“ mondám mentegetőzve„ most már nyugodtan folytathatom a munkámat. Persze rosszul megy a rossz világitásnál. Szivesebben jönnék holnap reggel.“

„Nem, nem! Reggelre nyitva kell lennie a pénzszekrénynek. Majd én tartom a lámpát.“

Köszönettel elfogadtam az ajánlatot, s megint hozzáfogtam a munkához. Mi gondolhatott künn Jancsi? Én álkulcsok és furók segélyével kifeszitem a pénzes szekrényt s tulajdonosa világit hozzá. . .

Az öreg általában igen kedves fickó volt. A lakatosmesterségről beszélgetett velem, amelyhez kissé konyitott, dicsérte ügyes és gyors munkámat s megkérdezte mi a bérem.

Az ósdi, régi szerkezetü zár hamarosan ki volt nyitva. „Rendben van“, bólintott helyeslőleg az öreg ur, „most betehetem a pénzt és mehetek haza. Kovács urra nem kell várnia, jöjjön.“ Ment és kinyitotta az ajtót.

„Kérem igazgató ur,“ vetém ellen, „csak nem szabad a pénzszekrényt itt nyitva hagynunk.“ Ekkor Jancsit nyávogni hallottam kint; harmadik eszmém támadt.

„Mondja meg legalább az éjjeli örnek, ha errefelé jön, hogy különösen jól figyeljen a helyiségre.

„Helyes“ bólintott fejével az igazgató. Látom, hogy éppen erre jön“. Oda hivta a baktert, megmagyarázta neki a dolgot és jó borravalót igért neki a helyiségre való gondos őrködésért.

„Egy pillanatig csak,“ kérem, amikor az igazgató be akarta zárni az ajtót, „bent felejtettem egy szerszámot“, — szempillantás alatt ismét a pénzes szekrénynél voltam és a csomó bankjegyet villámgyorsasággal eltüntettem a zsebemben — „igy, most már minden rendben van“. Udvariasan köszöntve távoztam, kevés vártatva találkoztam Jancsival és félórával később az éjjeli vonattal a fővárosba utaztunk.

Az egész dologról azonban semmi se került az ujságokba. Az öreg ur valószinüleg szégyelte elmesélni az esetet; eléggé gazdag is volt, hogy a veszteséget elviselje.

— **Nyári táncestély.** A „Csongrádi Iparosifjusági. Közmüvelődési Egyesület" ma a népkerti szinkörben müsorral egybekötött táncestélyt rendez. A müsor számai a következők: 1 A nagy leány. (Magánjelenet). Irta; Farkas Imre, előadja Bálint Mariska. 2 A bizottság előtt. (Páros: jelenet). Irta: Molnár Ferenc, előadják: Zsunácz György és Lekrinszky Mihály. 3 A csapda. (Párosjelenet). Irta: Zsalu után Dezső József, előadják; Simon Mariska és Sági Etelka. 4. Teljes végeladás. (Magánjelenet). Irta: Zafir, átdolgozta: Hangay Octáv, előadja: Bálint Ferenc. A legkiválóbb irók müveiből összeválogatott müsor kacagtató s kellemes estét fog nyujtani a szórakozni vágyó közönségnek. Belépő-jegy ára személyenként 80 fillér. Kezdet: este 9 órakor.

— **Adományok.** A Csongrád Városi Takarékpénztár az „Iparosifjusági Közmüvelődési Egyesületnek öt koronát-, az „Iparosifjusági Közmüvelődési Egyesület" „Rokkant- és Nyudijegylet helyi 358-ik számu Fiókpénztára" segitő alapjának tiz koronát adott. A takarékpénztár és közmüvelődési egyesület ezen jótékonycélu adakozása önmagában hordozza jutalmát.

— **Névmagyarositás.** A belügyminister jóváhagyta Maszlag Márton csongrádi iakosnak azon kérelmét, hogy nevét Kádárra változtathassa.

— **Panasz a kofák ellen.** A kofák önkényü eljárása ellen mind több panasz hangzik el. A nekik tetsző árukat összeszedik s nem ritkán a már megalkudtak árut erőszakkal kiveszi a vevő közönség kezéből, hogy busás percenttel ők adják azt oda. Kivánatos volna, ha a kofák eljárását végre-valahára az elöljáróság egy kicsit megkorlátozná, ugy mint más városokban a kofák csak egy meghatározott időn tul vásárolhatnak. Ezt nálunk is be lehetne hozni s akkor közönségünk nem lenne kitéve a kofák részéről anyi boszantásnak.

— **Bezárták a Tisza fürdőt.** A kolera veszedelmére való tekintettel a hatóság rendeletére a Tisza fürdőt bizonytalan időre bezárták.

— **Csalás.** Furfangos módon csapta be Molnár Ferenc kunszentmártoni temetkezési vállalkozót Csongrád szülötte: Gulyás László. Miután az üzletbe alkalmazottul beállitott, 10 korona előleget kért és a vállalkozó biciklijét, hogy dolgait hamarabb elintézhesse. A kapott pénzt aztán a legközelebbi korcsmában elmulatta, a biciklit összetörve ott hagyta és szó nélkül bucsuzott a várostól. A rendőrség a derék fiatal embert keresi.

— **Lépfene.** Szelevény községben a lépfene állati betegség a szarvasmarhák között szórványosan fellépett.

— **A Szöllök pusztulása** Folyó hó 24-én Kecskeméti Géza a kecskeméti vincellér iskola igazgatója csongrádon járt abból a célból, hogy megvizsgálja mi okozza a szöllök pusztulását. Megállapitotta hogy egy harmad része a szöllöknek elpusztult és rövid nehány év alatt teljesen elpusztulnak. A szöllö pusztulását a cserebogár illetve annál álcoja okozza. Védekezés a szőrnyü betegség ellen nincs, egyetlen módja az hogy rajzás idején amely junius közepétől julius közepéig tart a kora hajnali órákban a cserebogár összeszedése és elégetése. A szöllök bejárása után borvizsgálatot tartott.

— **Betiltott búcsu.** A szentesi St Anna bucsu amely folyó hó 26 án lett volna megtartva, koleragyanus megbetegedések miatt az alispán betiltotta.

— **Felakasztotta magát,** Deák Mihály nagyréti földmives f. hó 26-én regelre. — Csenki Imrét kedves fia Sándor, f. hó 21 én amiért atya felneyelte, hálából megverte és a segitségre siető István öccsét az utcán nyitott bicskával zavarta, megöléssel fenyegette.

— **A tisza tisztitása.** A hajózási meder és vontató ut tisztitási munkálatok végzésére alkalmas vizállások beáltára való tekintettel, a folyammérnöki hivatal ezen munkálatokat a csongrád titeli szakaszon a napokban meginditatja és azok vezetésével Néder Lajos törökbecsei m. kir. folyamfelvigyázót bizta meg.

— **Bő isteni áldás.** Az elmult héten kellemes meglepetésben volt része. Szőrfi György polgártársunknak. Ugyanis, folyó hó 24 én virradóra felesége Luli Franciska Gálfi Anna bábaasszony aziztálása mellett, három egésséges fiu gyermeknek adott életet. A fiuk akiket már meg is keresztelteik és az anya teljesen egészségesek.

— **Tolvaj béres.** A Károlyi László grót csanyteleki uradalmában alkalmazott Novák István felgyőmezői uradalmi intéző bejelentette a csendőrségen, hogy a gabonaszállitásnál megbizott Dancsó István uradalmi béres kocsijáról valaki egy 60 kilogramnyi zsák buzát ellopott. A csendőrség meginditotta a nyomozást és megállapitotta, hogy a tettes maga a tolvajt legjobban kereső béres. Mikor házkutatást tartottak nála, találtak a lakásán — a zsák buzán kivül — 595 klg. kőszenet, 100 üveg sört, 17 klg. vágott szüzdohányt és több levágott akácfát. A béres először tagadott, de a bizonyitékok láttára megtört és bevallotta, hogy már évek óta lopja az uradalmat. A lopott holmin pedig mogosztozkodott sógoraival, Prónai Lászlóval és Nagyistók Istvánnal, akik neki bünös tetteiben segitőtársai voltak. A három tolvajt letartóztatta a csendőrség.

A csongrádijárás főszolgabirájától

1666/1912 szám.

Elöljáróságnak.

Csongrád.

Felsőbb utasitásra felhivom tegye haladéktalanul közhirré hogy a Tiszából bármily czélra való vizmerités és a Tiszában való fürdés szigoruan megtiltatik s az ezen tilalom ellen vétők a legszigorubban meg fognak büntettetni. Egyben utasitsa a rendőri személyzetet hogy a tekintetben zsigorú ellenőrzést gyakoroljon, s a tilalom ellen vétőket a szigorú büntetésre figyelmeztessék.

Csongrád 1912 julius hó 26.án.

FEKETE
főszolgabró.

— **Pályázat amatör-fényképekre.** A „Háztartás" Kürty Emilné népszerü gazdasszonyi lapja pályázatot hirdet olyan amatőr fotografiákra, melyek tárgya a háztartás körébe tartozik. A kertészet, baromfitenyésztés, konyha stb. kerteken lejátszódó tipikus jelenetek, megörökitésre érdemes háztartási tárgyak, foglalkozások, valamint eiterjedésre méltó tenyészállatok képei a legkivánatosabbak. A pályázatra szánt fotografiák 1912. szeptember 10-ig a „Háztartás" kiadóhivatalába küldendők. Az eredményt a „Háztartás" okt. 10-iki számában teszik közzé, s a három legsikerültebb fotografia értékes dijakat nyer. A „Hátartás" előfizetési dija 1/4 évre 3 korona. A kiadóhivatal (Budapest, VI., Eötvös-ntca 36) kivánatra bárkinek szivesen küld mutatványszámokat.

— **Egy talált nöi aranygyürü** van a rendörségnél, igazolt tulajdonosa ott átveheti.

Nyilvános köszönet.

Mindazon jóbarátoknak és ismerősöknek, akik felejhetetlen férjem illetve szerető édes apánk végtisztességén szivünk fájdalmát megjelenésükkel enyhiteni szivesek voltak, fogadják ez úton hálás köszönetünket.

özv Mészáros Rókusné
és családja

Versenytárgyalási hirdetmény

Csongrád község elöljáróság által a csongrádi határban ugynevezet „Gyevi dülöben létesitendő tanyai iskola összes és felszerelési munkáinak biztositására 1912 évi Augustus hó 12 napjának d. e. 11 órájára zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A versenytárgyaláson részt venni óhajtók felhivatnak, hogy csak is az összes munkák elvállására teendö, pecséttel lezárt sértetlen boritékban elhelyezett ajánlataikat a kitűzöt időre a község iktató hivatalába annális inkább adják be mivel későbben érkezett vagy szabálytalanul kiállitott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok boritékain következő czimzés teendö: A község elöljáróságánál Csongrád Ajánlata a 6074/1912 sz alatt kiirt, versenytárgyalási hirdetményre a GYEVI dülőben létesitendő tanyai iskola épitési munkáira.

Az ajánlati költségvetésben. melynek kitöltetlen példányai a II-od jegyzői irodában a szokásos irásdijért beszerezhetők-az összes egységi árak valamint az ezek alapján kiadandó vállalati összeg beirandó számal és szóval,

Bánatpénz fejében a vállalati összeg 5 %-a a községi letétpénztárnal készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban leteendő és a letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó,

Az ajánlati lapok dijtalanul a II-od jegyzői irodában beszerezhetők,

A munkálatra vonatkozó tervezet a kösségi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Az ajánlatok 1912 évi augustus 13-án d. e. 10 órakor fognak a bizottságban felbontani amelynél ajánlattevők jelen lehetnek.

A munka odaitélése az ajánlatok átszámitása de legkésöbb 8 nappal fog bizottságilag történni.

Csongrád, 1912 évi julius hó 20.

KOVÁCS ELEMÉR
jegyző

„SALVATOR" kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, czukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitünő hatásu. Természetes vasmentes savanyuviz.
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Sirolin "Roche"
ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen
friss és idült
köhöges, hörghurutnál
tüdőgyuladások után.
Egészséges tüdők erős étvágy ösztönzője
tüdővész ellen.

Mosó és vasaló üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Andrássy ut 8. szám alatt *Öser Lipót* házában *Sólya Gyula* főjegyző ur háza mellett egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő a legfinomabb gépekkel szelszerelt **mosó, vasaló és vegytisztitó intézetet** rendeztem be, hol minden e szakmába vágó munkák tisztán, csinosan és pontosan készittetnek.

A fehérnemüket házilag szappannal klórmész nélkül mosatom, ami a ruhanemüek tartósságát fokozza.

A n. é. közönség szives párttogását bátorkodom annál is inkább kérni, mivel mosó és vasaló intézetemet Kiskunfélegyházáról, ahol az ottani közönség teljes megelégedésére müködtem, ide helyeztem át, tettem ezt pedig azért, mert értesültem, hogy Csongrád városnak nincs megfelelő fehérnemü tisztitója és igy intézetemet ***f évi julius hó 15 ére áthelyezem*** és müködésemet megkezdem

Mosás minden kedden. Elfogadok tisztitásra mindennemü fehérnemüt, férfi és női ruhákat, függönyöket a lehető legszolidabb árban.

Amidőn a t. közönség jóakaratu támogatását kérem, biztositom jó és pontos kiszolgálásról.

Csongrád, 1912. julius 14

Teljes tisztelettel

Sárkány Mihály

mosó vasaló és vegytisztitó tulajdonos
Andrássy ut 8. szám.

Ugyanitt egy jó és szorgalmas leány tanulónak felvétetik.

Nagy raktár. Modern gépek.

Azonnal üzembe vehető.

Gőzeséplőgarniturák

magánjárók és nem magánjáró garniturák gyárilag javitottak

4, 6, 8 és 10 HP. Hofherr, Magyar Állam, Shuttleworth stb.

alig használt gépek, továbbá magános 4, 6 8 és 10 HP. különféle gyárt máuyu magánjáró és huzatos lokomobilok

Kellemes részletfizetés mellett kaphatók

Friedrich Testvérek

gépgyárában Temesvár

Legmeszebbmenő jótállás.

Eladó, vagy kiadó.

SZABÓ GÉZA piactéren levő háza eladó vagy kiadó. Két szép utcai, 1 udvari szoba, fürdő szoba, remek konyhája vizvezetékkel, villanyvilágitással ellátva. Ugyszintén egy bicikli és egy jó karban levő stráfkocsi eladó.

Tanoncz!

Egy jó házból való fiu **Meggyesi Ferencz** szabó mesternél **tanonczul** teljes ellátással **azonnal** felvétetik.

Ház eladás

Oláh Istvánnak a gazdasági ismétlő iskola mellett ujonnan csupa téglából épült háza, mely áll 4 szoba, konyha, éléskamra, pince istálló, egy 300 négyszögölből álló kerttel, szabad kézből eladó. Értekezhetni a tulajdonossal bármi kor.

Schvarcz József és Társa

Budapest. Váci-körnt 53. — Alapitási év 1884.

SZABADALMAZOTT

Ventzki gőzlakarmány-Fülleszlő

65, 100, 1600, 300 és 620 liter ürtartalom.

Fülleszt 40—60 perc alatt.

Hordozhaló Pálinkafőző Üstök

100, 400 liter ürtartalom.

Az uj szeszadótörvény előirásai szerint.

Angol marha és lényiró gépek és ollók.

FELIX-GYÓGYFURDO.

Téli és nyri gyógyhely. **Nagyvárad** mellett.)

Egész éven át nyitva

Európa leggazdagabb kénes hévviz forrása, vizhőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség

Csúz, köszvény, ischiás, izadmányok és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos ***Félix-fürdő*** gyógyforrását, tükör kád, iszap, mór és szénszavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, t rsalgó, zongora és olvasó terem, kitünő vendéglők, állandó elsőrendű ***cigányzene,*** vasárnaponkint ***katonazene***, tennis pálya, gondozott sétautak 400 holdas park és fenyveserdő, ***16 személy vonat*** közlekedik ***május 1-től*** a Félix-fürdő állomására naponta .

Posta, távirda, interurbán telefon.

Curtax es zenedij nincs.

Prospektust küld az igazgatóság.

Igazán!

Kaphatók:

CSONGRADON:

Keresztény fogy. szövetkezet,
Ifj. Hatvani György,
Piroska Ferenc,
Váradi Jakab
Klein Ferencnél.

SZENTESEN:

Dobrai Sándor,
Eisler Lajos
Horváth I. és Társa
Ifj. Kovács Sándor

KIS SZT MÁRTON:

Kádár József, Klein Adolf, Kövér Endre.

Nyomatott Weisz Márk könyvnyomdájában, Csongrádon 1912.